

DIJETETIKA

III. dani bolničke prehrane u organizaciji Hrvatskog društva nutricionista i dijetetičara

Od 12. do 13. lipnja u KB-u Dubrava održani su 3. dani bolničke prehrane u organizaciji Hrvatskog društva nutricionista i dijetetičara (HDND). U povodu obilježavanja 3. dana bolničke prehrane, tijekom jutarnjih sati 12. lipnja je u Poliklinici KB-a Dubrava održan i Dan otvorenih dana te je besplatne savjete dobilo čak 350 građana. Stručni skup okupio je više od 200 sudionika – nutricionista, dijetetičara, liječnika, medicinskih sestara i drugih zdravstvenih djelatnika zainteresiranih za prehranu. Na skupu su sudjelovale i predstavnice Ministarstva zdravlja Nataša Zorić, pomoćnica ministra zdravlja, koja je otvorila stručni dio programa, te Romana Franić, viša državna sanitarna inspektorica, koja je predstavila novi Standard za prehranu bolesnika. Uvažene gošće iz Ministarstva zdravlja istaknule su da je za provođenje standarda i optimalan razvoj skrbi o prehrani i nutritivnoj terapiji bolesnika od iznimnog značaja uloga nutricionista i dijetetičara u zdravstvenom sustavu.

Misija HDND-a – njegovanje digniteta struke i kontinuirano usavršavanje

Nakon uvodnog predavanja o povijesti dijetoterapije, koje je održala Dragana Olujić, magistra nutricionizma iz Splita, uslijedilo je predavanje o okolnostima i izazovima profesije nutricionista u Hrvatskoj, o čemu je govorio magistar nutricionizma Nenad Bratković, specijalist fitofarmacije i dijetoterapije. U izlaganju je istaknuo kako se tijekom posljednjih dvadesetak godina nerijetko moglo čuti da je nutricionizam znanost budućnosti, a nutricionisti profesija budućnosti. No u realnom životu i profesionalnom djelovanju stvari su ponešto drugačije – profesija nutricionista i dijetetičara u Hrvatskoj je uvelike neregulirana i nezaštićena.

U zemljama s uređenim sustavom legislativne i zaštite struke, kao

Novoosnovano Hrvatsko društvo nutricionista i dijetetičara organiziralo je u KB-u Dubrava 3. dane bolničke prehrane. Na stručnom skupu i tijekom Dana otvorenih vrata okupilo se više od 200 stručnjaka i 350 građana, a bilo je riječi o problemima prehrane kod različitih bolesti i stanja, poput gastroenteroloških bolesti, dijabetesa, nefroloških bolesti, osteoporoze, disfagije te poremećaja hranjenja i metaboličkih bolesti. Također, prikazan je novoobjavljeni Standard o prehrani bolesnika u bolnicama te naglašena uloga nutricionista i dijetetičara u zdravstvenom sustavu.

Magistar nutricionizma Nenad Bratković istaknuo je kako je profesija nutricionista i dijetetičara u Hrvatskoj uvelike neregulirana i nezaštićena

Doc. dr. sc. Zlatko Giljević izlagao je o osteoporozi i problemima prehrane kod te bolesti

što su Sjedinjene Američke Države, postoji institut struke, koji se akronimom označava RD (*Registered Dietitian*) – “Registrirani dijetetičar”, ili barem CN (*Certified Nutritionist*) – Certificirani nutricionist. Iza tih titula stoje strukovna udruženja, visokoškolske ustanove, Ministarstvo zdravlja te zakonodavac, odnosno država, dakle ozbiljno definirano obrazovanje. Savjetovanje o prehrani i dijetoterapija profesionalne su aktivnosti koje bi smjeli provoditi samo stručnjaci educirani na unaprijed definiranim visokoškolskim ustanovama – diplomirani nutricionisti: diplomirani inženjeri smjera nutricionizam, ili po novome magistri nutricionizma. Ti se stručnjaci trebaju kontinuirano educirati i stjecati znanja i vještine za posao savjetovanja o prehrani. Stoga je i misija novoosnovanog Hrvatskog društva nutricionista i dijetetičara posvećena njegovanju digniteta struke i kontinuiranom usavršavanju.

Problemi i novi standardi prehrane kod različitih bolesti i stanja

Tijekom prvoga dana skupa bilo je riječi o problemima prehrane kod različitih bolesti i stanja, poput osteoporoze, disfagije te poremećaja hranjenja. Prof. dr. sc. Jasenka Gajdoš Kljusurić iz Prehrambeno-biotehnološkog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu prikazala je brojne izazove računalnog planiranja jelovnika, što predstavlja složen sustav koji zahtijeva kvalitetan unos podataka kako bi rješenje bilo usklađeno sa svim smjernicama, dimenzijama, kriterijima i preferencijama onih kojima je dijetoterapija i namijenjena. Dr. sc. Lea Pollak iz Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo govorila je o zakonodavstvu i trendovima u području podataka prehrani i hrane za posebne prehrambene potrebe. Tena Niseteo, dipl. ing. preh. teh., klinička nutricionistkinja Referentnog centra za dječju gastroenterologiju i prehranu, Klinike za dječje bolesti

Zagreb, prikazala je praktične aktivnosti u sklopu multidisciplinarnog pristupa dijagnostici i liječenju neorganskih poremećaja hranjenja u djece. Danijela Ramadža, dr. med., iz KBC-a Zagreb, govorila je o ketogenoj djeci i njenoj primjeni u liječenju rijetkih metaboličkih bolesti. Slijedilo je predavanje o problemu prehrane kod disfagije, koje je održala magistra farmacije Dina Ljubas Kelečić, Odjel za kliničku prehranu KBC-a Zagreb.

Doc. dr. sc. Zlatko Giljević izlagao je o osteoporozu i problemima prehrane kod te bolesti, a na spomenuto predavanje nadovezala se dr. sc. Irena Keser prikazavši rezultate vlastitog znanstveno-istraživačkog rada "Povezanost razina serumskog folata, vitamina B12 i homocisteina s mineralnom gustoćom kosti u starije ženske populacije". Mirela Marić, nutricionistkinja iz Poliklinike Aviva u Zagrebu, prikazala je testove intolerancije na hranu i njihovu praktičnu primjenu u radu s pacijentima.

Prema riječima predavača prvog dijela programa, bolnička prehrana i dijetetika u Hrvatskoj su u posljednjih 10 godina značajno unaprijeđene. U prilog tome svjedoči i činjenica da je u svibnju 2015. godine Ministarstvo zdravlja izdalo Odluku o standardu prehrane bolesnika, koji sada obuhvaća čak 50 različitih dijeta koje su definirane prema potrebama različitih skupina bolesnika. Novi standardi osigurali su jednoznačno označavanje broja i vrste dijeta, jednoobraznu primjenu dijeta kod određenih bolesti, ujednačenu kvalitetu prehrane, sustavni razvoj i kontrolu bolničke prehrane te čine temelj za informatizaciju bolničke prehrane. Voditeljica radne skupine za izradu standarda bila je Eva Pavić, mag. spec. iz KBC-a Zagreb. U svojem je izlaganju, između ostalog, istaknula kako je pred dijetetičarima velik posao implementacije svih dijeta u bolnički sustav, ali i izrada normativa i jelovnika u skladu s novim preporukama.

Na uvodna predavanja nadovezao se i Krunoslav Šimunec, voditelj sektora prehrane iz Traumatološke bolnice u Zagrebu koji je prikazao kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu.

Doc. dr. sc. Darija Vranešić Bender i Dina Ljubas Kelečić, mag. pharm., članice multidisciplinarnog tima za nutritivnu potporu Odjela za kliničku prehranu KBC-a Zagreb

Timovi odjela za prehranu i dijetetiku KB-a Dubrava (donji red) i KBC-a Zagreb (gornji red)

Dr. sc. Lea Pollak (Hrvatski zavod za javno zdravstvo), prof. dr. sc. Jasenka Gajdoš Kljusurić (Prehrambeno-biotehnološki fakultet), doc. dr. sc. Darija Vranešić Bender (predsjednica Hrvatskog društva nutricionista i dijetetičara) i mr. sc. Irena Martinis (predsjednica Organizacijskog odbora)

Maja Obrovac Glišić, mag.nutr.iz KBC-a Rijeka govorila je o problemu pripremljene hrane koja u bolnicama završi kao otpad prikazavši trenutno stanje i strategije za poboljšanje.

Prehrana kao suportivna terapija

Drugi dan skupa bio je posvećen prehrani kao suportivnoj terapiji kod gastroenteroloških bolesti te dijabetesa i bubrežnih bolesti. O gastroenterološkim bolestima, preciznije o mikrobioti i primjeni probiotika, govorili su prof. dr. sc. Marko Banić, prof. dr. sc. Željko Krznarić i doc. dr. sc. Darija Vranešić Bender, a o dijetoterapiji pankreatitisa predavanje je održala mr. sc. Irena Martinis, voditeljica sektora prehrane u KB-u Dubrava.

U sekciji o prehrani i dijabetesu govorili su Tomas Matić, dr. med., i medicinska sestra Mila Studen iz KB-a Dubrava, koji su ukazali na nužnost usklađenosti dijete i broja obroka u liječenju šećerne bolesti te ulogu medicinske sestre u mul-

tidisciplinarnom timu kod liječenja šećerne bolesti. Na uvodna izlaganja nadovezala se mag. nutr. Mirna Lasić, također iz KB-a Dubrava, koja je prikazala rezultate istraživanja o prehranbenim navikama oboljelih od šećerne bolesti.

Usljedila je sekcija o prehrani nefroloških bolesnika te je prof. dr. sc. Nikolina Bašić-Jukić prikazala prehranbene navike bolesnika na hemodijalizi kroz ulogu edukacije o prehrani. Potom je Matija Crnogorac, dr. med. iz Zavoda za nefrologiju i dijalizu KB-a Dubrava, govorio o prehrani bolesnika s kroničnim bubrežnim bolestima. Sekciju je zaključila Vlatka Buzjak, dipl. ing. iz Hrvatske agencije za hranu, prikazavši inicijative za smanjenje unosa kuhinjske soli u prehrani.

Predsjednica Hrvatskog društva nutricionista i dijetetičara, doc. dr. sc. Darija Vranešić Bender, klinička nutricionistkinja KBC-a Zagreb, prikazala je novosti iz područja bolničke prehrane te aktivnosti stručnog društva.

U sklopu izložbenog prostora predstavile su se farmaceutske i prehrambene tvrtke proizvodima za posebne prehrambene i medicinske potrebe bolesnika

Tijekom dva dana skup je posjetilo više od 200 stručnjaka i 350 građana

U sklopu 3. dana bolničke prehrane organizirana je i kvalitetna poster-sekcija

Prvi službeni skup pridonio je povezivanju stručnjaka i razmjeni znanja i iskustava, a posebno ohrabruje velik broj mladih kolega i studenata koji pokazuju želju za stjecanjem novih znanja i radom u struci. Novoosnovano strukovno udruženje nutricionista i dijetetičara (HDND) ima za cilj njegovanje digniteta stručnjaka,

unapređenje rada na području nutricionizma i dijetetike te kontinuiranu edukaciju i zaštitu stručnjaka. Društvo će raditi na razvoju kompetencija i s vremenom na licenciranju nutricionista kako bi pacijentima i klijentima mogli ponuditi najbolju nutritivnu skrb. Udruživanje istaknutih stručnjaka na području nu-

tricionizma velik je korak prema prepoznavanju profesije nutricionista u zdravstvenom sustavu.

*doc. dr. sc. Darija Vranešić Bender
predsjednica Hrvatskog društva
nutricionista i dijetetičara
Centar za kliničku prehranu, KBC Zagreb*